

ÚJ UTAKON A MAGYAR HIPNÓZIS EGYESÜLET XXXII. ONLINE KONFERENCIÁJA 2021. június 4-5.

S. Nagy Zita^{1,2} – Varga Katalin¹: Cukott szemmel hallgatlak – A Polivagális Elmélet és a hipnotikus interakció - műhely

Egy élő szervezet, bármilyen fejlettségi szintet képvisel, egészként reagál az őt érő ingerekre, eseményekre. E reakciók – humán szinten – magukba foglalnak viselkedéses, pszichés (emocionális és kognitív) illetve fiziológiai folyamatokat is. Stephen W. Porges Polivagális Elmélete szerint a reakciók szabályozásában kitüntetett szerepe van a vegetatív idegrendszernek. A modell felveti, hogy a vegetatív idegrendszer három különböző idegpályája eltérő fiziológiai állapotok létrejöttét segíti, amelyekhez eltérő érzelmi állapotok és viselkedéses reakciók kapcsolhatók. A környezeti események veszélyes-biztonságos jellege alapjaiban határozza meg e reakciók jellegét is.

A Polivagális Elmélet egyik központi felvetése, hogy a társas interakciók szabályozása is összefügg a belső szervek (elsősorban a szív) vegetatív idegi szabályozásával, mert annak egyik idegpályája egy rendszert alkot az arc-, és rágóizmokat, a fejforgató valamint a középfül izmait beidegző, ezzel a társas interakciókban döntő szerepet játszó agyidegekkel (V, VII, IX, X, XI). Ebből kiindulva a modell feltételezi, hogy a belső fiziológiai állapotok meghatározzák a társas viselkedés lehetséges formáit, ily módon a társas kapcsolódás feltételének tekinti a nyugalmi állapotot, valamint a biztonságos környezetet.

A műhelyen azt járjuk körül, hogy a hipnotikus interakció és a Polivagális Elmélet hogyan kapcsolódik egymáshoz. Lehet-e a hipnózisra, mint nyugalmi helyzetben való interakcióra tekinteni, ezáltal a vészhelyzetekre „pufferként” feltankolni? Felfoghatjuk-e a hipnózist úgy, mint ami védett keretek között magát a stresszhelyzetet is modellálva képes arra adaptív(abb) megoldást nyújtani? Tekintheünk-e úgy a hipnotikus interakcióra, mint ami az esetleges kedvezőtlen korai élmények helyébe korrekatív élményt nyújt, amelyben a szülő-figurának megfeleltethető hipnotizőr biztos bázist jelent alanya számára?

Ezen kérdésekre sajátélményű gyakorlatok, terápiás tapasztalatok és közös gondolkodás révén keressük a választ.

A műhelyt az MTA-ELTE Lendület Adaptáció Kutatócsoport (LP-2018-21/2018) támogatta, Veres-Székely Anna vezetésével

munkahely: 1. ELTE Pszichológiai Intézet
2. Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet